

โรค EEHV

เป็นโรคกลุ่มอาการใกล้ๆ กับข้าวของ ปอ ทฤษฎี และอีโบล่า ในแอฟริกา อัตราการเสียชีวิต ในลูกช้างในประเทศไทย คือ Herpes virus ในช้างมีความรุนแรงมาก เส้นเลือดฝอย ผนังหลอดเลือด จุดนี้ virus กระจุม ซึ่งแต่ก่อนเป็นโรคคอบวมในวัว ควาย ในปี ๒๕๓๕ ณ ปางหละ เกิดได้ทั้งช้างเอเชียและแอฟริกา รอดชีวิตจากการเป็นอาการแค่ ๒๐ % ซึ่งเป็นการติดเชื้อแอบแฝง เป็นโรคใหม่ เพราะว่าการศึกษาและวิจัยค่อนข้างน้อย

EEHV 1A, 1B พบบ่อยที่สุด และพบว่าเป็นลูกช้างเอเชียมากที่สุด (๑, ๓, ๔, ๕) EEHV 1A, 1B ไม่เคยเจอในช้างแอฟริกาเลย Virus มีอยู่ในลูกช้างเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ทราบตำแหน่ง ติดต่อดังตรง และความเครียดในลูกช้างอายุ ๑-๘ ปี

อาการที่แสดงให้เห็นมีดังนี้ ซึม ไม่ทานอาหาร มีไข้สูง มีจุดแดงที่ลิ้นและแดงขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นสีม่วง หน้าบวม คอบวมภายในเวลา ๒๔ ชั่วโมง ควรเฝ้าระวังและติดตาม อวัยวะมีจุดเลือดออกเกือบทุกส่วนเมื่อผ่าซาก พิสูจน์ พบว่าตับ มีมาแดงจากการมีเลือดออก เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสรีระภายนอก มักเสียชีวิตภายใน ๑-๒ วัน

การเกิดโรค เป็นการทำลายของหลอดเลือดแดงให้รั่ว และสูญเสียเลือดอย่างต่อเนื่องมากที่สุด คือ หัวใจ และช่องท้องทำให้การทำงานของหัวใจลดลง มีการขาดน้ำและเลือด (โลหิตจาง) แล้วก็เสียชีวิต ทางกรมอุทยานฯ พบว่าลูกช้างในธรรมชาติ ๑ เคส ที่จังหวัดฉะเชิงเทรา พบลูกช้างป่าที่พัดหลงจากฝูง ได้นำมาเลี้ยงดูในพื้นที่กับฝูง แต่อยู่ในคอก ในวันนั้นเจ้าหน้าที่ตัดหญ้าและแต่งกิ่งไม้ ทำให้เครียดและล้ม จากการผ่าซากพบว่าเป็น EEHV กรมปศุสัตว์ฯ สถาบันสุขภาพช้างสุรินทร์ พบว่ามีลูกช้าง ๓-๔ ปี เมื่อ ๒๐ กว่าปีที่แล้ว เมื่อปี ๒๕๔๕-๒๕๔๗ พบ ๑๐ เคส ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ มีการเฝ้าระวังมากขึ้นเลยรอด

การรักษาเพื่อให้รอด จะต้องวินิจฉัยอย่างรวดเร็ว การรักษาที่ทันท่วงที ผลจากการตรวจ PCR เป็น Positive เป็นเพราะมีเชื้ออยู่ในร่างกาย การรักษาจะสังเกตสีของเยือกเมือก รักษาได้โดยการให้ Antivirus คือ Aciclovir (เม็ด/ฉีด) ร่วมกับ Antibiotic เพื่อป้องกันภาวะติดเชื้อแทรกซ้อน โดยการให้สารน้ำและยาบำรุงตัวอื่นๆร่วมด้วยการดูแลตลอด ๒๔ ชั่วโมง

ปัญหาและอุปสรรค จะต้องมีความรวดเร็วในการวินิจฉัย ประสบการณ์ของผู้รักษาในบางกรณีมีอาการไม่ชัดเจน ปริมาณยา ค่าใช้จ่าย การบริหารยา PO ,IV , Perectum

มาตรการดูแลและเฝ้าระวังโรคช้าง

- ลูกช้างอายุ ๑ เดือน ฝึกให้เจาะเลือด อ้าปาก (ตรวจ) วัดปรอททางทวารหนัก
- การฝึกควาญช้างให้มีการดูแลเอาใจใส่ สอดคล้องการทำงานของสัตวแพทย์
- สร้างช่องฝึกลูกช้าง เพื่อวัดอุณหภูมิเข้า-เย็น